

MESTSKÝ ÚRAD V ŽILINE

Materiál na rokovanie pre
Mestské zastupiteľstvo v Žiline

Číslo materiálu: ____/2024

K bodu programu

Zlepšenie dopravnej situácie v meste Žilina využitím potenciálu železničnej trate č. 114 A Žilina - Rajec

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál
4. Prílohy

Materiál prerokovaný v komisiách MZ:

Komisia dopravy
Komisia územného plánovania a výstavby
Komisia kultúry, cestovného ruchu a miestneho rozvoja
Komisia životného prostredia

Predkladá:

Ing. Peter Čerňan

poslanec MZ

Mgr. Iveta Martinková

poslankyňa MZ

Zodpovední za vypracovanie:

Ing. Peter Čerňan

poslanec MZ

Mgr. Iveta Martinková

poslankyňa MZ

Mgr. Peter Šimko, PhD.

odborník v oblasti železničnej dopravy

Žilina, 23.04.2024

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2024

Mestské zastupiteľstvo v Žiline

I. poveruje

1. primátora mesta Žilina v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom (ďalej len „ŽSK“) prostredníctvom spoločnosti Integrovaná doprava Žilinského kraja, s.r.o. (ďalej len „ID ŽK“), aby začal rokovania s Ministerstvom dopravy Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), prevádzkovateľom osobnej železničnej dopravy Železničnou spoločnosťou Slovensko, a. s. (ďalej len „ZSSK“) a prevádzkovateľom infraštruktúry Železnicami Slovenskej republiky, iná právnická osoba (ďalej len „ŽSR“), ktorých výsledkom bude zahustenie spojov osobnej železničnej dopravy v čase rannej a poobednej špičky na regionálnej železničnej trati č. 114 A Žilina – Rajec,
2. primátora mesta Žilina v spolupráci so ŽSK prostredníctvom ID ŽK, aby začal rokovania so zástupcami ministerstva, ZSSK a ŽSR, ktorých výsledkom bude vybudovanie nových železničných zastávok na železničnej trati č. 114 A v rámci mesta Žilina, k. ú. Žilina.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Dôvodová správa s prílohami nasleduje na ďalších stranách.

Materiál bol prerokovaný v Komisii dopravy, Komisii územného plánovania a výstavby, Komisii kultúry, cestovného ruchu a miestneho rozvoja a Komisii životného prostredia.

Komisia dopravy: *„Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom rokovaní poveriť primátora mesta“.*

Komisia územného plánovania a výstavby: *„Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom rokovaní poveriť primátora mesta“.*

Komisia kultúry, cestovného ruchu a miestneho rozvoja: *„Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom rokovaní poveriť primátora mesta“.*

Komisia životného prostredia *„Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom rokovaní poveriť primátora mesta“.*

Materiál nemá priamy dopad na rozpočet mesta Žilina.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Hlavným cieľom materiálu je dosiahnuť:

- zlepšenie dopravnej situácie na ceste I. triedy 64 v rámci individuálnej a hromadnej automobilovej dopravy na vjazde a výjazde z mesta Žilina,
- eliminovanie zaťaženia mesta individuálnou automobilovou dopravou,
- zvýšenie bezpečnosti dopravy osôb a aj zlepšenie dostupnosti mesta Žilina, a miest a obcí Rajeckej doliny,
- podporu rozvoja cestovného ruchu v meste Žilina a Rajeckej doline,
- zvýšenie ochrany životného prostredia.

MATERIÁL

Dopravná situácia na ceste I. triedy 64 v smere Žilina - Rajec a Rajec – Žilina je dlhodobo preťažená a neudržateľná. Počas rannej špičky v čase od 6,30 h do 8,00 h sa na danej ceste tvoria rozsiahle kolóny siahajúce od križovatky Solinky až po obec Porúbka. Tento stav následne pokračuje v poobedňajších hodinách v čase od 15,00 h do 16,30 h v opačnom smere z centra mesta od cesty I. triedy 60, ktorá tvorí mestský okruh číslo 1 v Žiline a prechádza do cesty I. triedy 64. Táto situácia enormne zaťažuje aj komunikácie v meste Žilina a nesporne tiež negatívne vplýva na životné prostredie.

Ako každé mesto aj mesto Žilina sa bude v budúcnosti rozvíjať a rozširovať. Prepravné potreby obyvateľstva v smere Rajec – Žilina a Žilina – Rajec sa neustále zvyšujú a budú zvyšovať. Obyvatelia týmto smerom cestujú za prácou, vzdelaním, rekreáciou a turizmom.

Regionálna železničná trať č. 114 A Žilina – Rajec má potenciál dopravnú situáciu v tomto smere výrazne zlepšiť. Na zlepšenie je potrebné zrealizovať niekoľko opatrení, hlavné z nich sú:

- zvýšenie počtu osobných vlakov v rannej a poobednej špičke,
- vybudovanie nových železničných zastávok na tejto trati v k. ú. Žilina.

Obe tieto opatrenia sú základnými a nevyhnutnými na presun cestujúcej verejnosti z automobilovej do vlakovej dopravy.

Zvýšenie počtu osobných vlakov v rannej a poobednej špičke na 30/40 minútový interval je možné zrealizovať pri relatívne nižších nákladoch, a to najmä osadením 2 ks výhybiiek so samovratným prestavnikom v železničnej stanici Kónská pri Rajci správcom infraštruktúry - ŽSR.

Zriadenie dvoch nových železničných zastávok v k. ú. Žilina približne v priestoroch Frambora a pod Váhostavom by zvýšilo atraktivitu železničnej dopravy v rámci mesta, ako aj smerom z a do Rajeckej doliny.

Tieto dve miesta sa javia ako najvhodnejšie z nasledovných dôvodov:

- priestor Frambora z dôvodu blízkej priemyselnej zóny po oboch stranách ulíc Kragujevská, Cestárska, Martina Rázusa a Mudroňova a obytnej zóny Starého mesta,
- priestor pod Váhostavom z dôvodu blízkej západnej priemyselnej zóny medzi ulicami Kamenná/Bánovská cesta a Bytčická a blízkej obytnej zóny Hliny.

Koncom roku 2024 je navyše plánované prerušenie zaústenia trate do železničnej stanice Žilina kvôli rekonštrukcii železničného uzla Žilina a uvažuje sa o zriadení dočasnej železničnej zastávky práve na území spomínaného Frambora, kde by vlaky začínali aj končili. Už toto je vynikajúci predpoklad na to, aby sa dočasná železničná zastávka vybudovala ako trvalá, čím by sme sa dostali k čiastočnému splneniu jedného z hlavných opatrení.

Európska únia podporuje železničnú dopravu ako udržateľnú, spoľahlivú a bezpečnú formu dopravy. Je preto možné očakávať eurofondové výzvy na jej podporu, rozvoj a modernizáciu. A z týchto eurofondových výziev by mali byť financované ďalšie opatrenia na rozvoj železničnej trate, ako napr. zjednodušenie križovania vlakov v železničnej stanici Lietavská Lúčka, nové moderné vlakové súpravy, rekonštrukcia železničných zastávok, zabezpečovacích zariadení, bezpečnejších železničných priecestí a iných prvkov.

Mesto Žilina založilo spolu so ŽSK v roku 2017 ID ŽSK za účelom prevádzkovania integrovaného dopravného systému vo verejnom záujme na území Žilinského kraja a na území príľahlých záujmových regiónov, preto navrhujeme smerovať rokovania prostredníctvom tejto spoločnosti. ID ŽSK navyše už v roku 2018 spracovala „Analýzu železničnej trate Žilina – Rajec“, ktorá preukazuje vyššie uvedené.

PRÍLOHY:

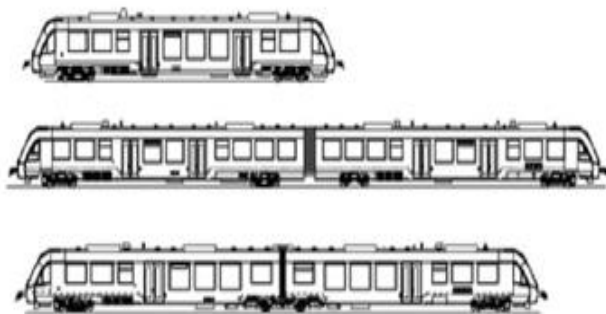
1. Znáznornenie existujúcich a dvoch novonavrhovaných železničných zastávok na železničnej trati č. 114 A Žilina – Rajec s vyznačením okruhu dochádzkovej vzdialenosti 500 m a 800 m vzdušnou čiarou (pešia dostupnosť cca 7 a 10 minút):

2. Križovatka Solinky, od ktorej sa tvoria predmetné kolóny ráno aj poobede

3. Možná modernizácia vozového parku na železničnej trati č. 114 A Žilina – Rajec súpravami, ideálnymi aj na prienik medzi prímestskou a mestskou dopravou, napríklad DMJ Alstom Coradia Lint

alebo ľahkými motorovými jednotkami Regiosprinter

4. Vizualizácia novo navrhovanej železničnej zastávky v priestore Frambora

